

**Zápis z 1. jednání Poradního sboru ministra pro místní rozvoj k přístupnosti staveb
konaného v budově MMR, na Akademii veřejného investování
dne 9. ledna 2024**

Zúčastnění: dle prezenční listiny

Jednání řídila vrchní ředitelka sekce veřejného investování, výstavby a sociálního začleňování MMR Leona Gergelová Šteigrová

Úvodní slovo

Jednání zahájil pan ministr. Připomněl, že letos nabývá účinnosti nový stavební zákon. Nová právní úprava považuje přístupnost staveb za integrální součást výstavby, proto přistoupil k transformaci Platformy MMR pro bezbariérovost na poradní sbor pro přístupnost se širším zastoupením. Dále bylo zmíněno složení sboru a jeho kompetence. Prvním úkolem poradního sboru bude projednat novou normu na přístupnost. Na minulém jednání došlo ke shodě převést podrobné požadavky z vyhlášky do normy. Pan ministr uvedl, že takovéto řešení považuje za jediné správné a poděkoval za shodu nad jeho přijetím. Nyní je důležité sdílet odborné vstupy k její přípravě, nikoli pouze dodatečně připomínkovat publikovaný materiál.

Prováděcí vyhlášky MMR

* U návrhu vyhlášky o dokumentaci staveb probíhá meziresortní připomínkové řízení. Tato vyhláška nepodléhá notifikaci. Vysvětlena byla její nová koncepce. Dosavadní umístění stavby a stavební povolení je nahrazeno jedním povolením. V případě souboru staveb má zmocnění k vydání prováděcího právního předpisu pouze MMR, proto návrh vyhlášky obsahuje další novou přílohu.

* Návrh vyhlášky o požadavcích na výstavbu je již po meziresortním připomínkovém řízení. V rámci vypořádání byl rozpor ohledně povinnosti zřízovat výtah vypořádán v zájmu přístupnosti. V případě školských budov je požadována plná přístupnost bez možnosti požádat o výjimku. Dále byl doplněn výčet staveb, které musí být osazeny akustickým orientačním majáčkem. Nyní je návrh vyhlášky v pracovních komisích Legislativní rady vlády, která bezpodmínečně trvá na změně způsobu odkazování do norem.

* Formulářová vyhláška je před meziresortním připomínkovým řízením. Přílohy obsahují rozsáhlé formuláře, aby bylo možné podat žádost v elektronické i listinné podobě.

* U návrhu vyhlášky o stanovení obecných stavebních úřadů probíhá meziresortní připomínkové řízení. Na závěr pan ministr doplnil, že právní úprava musí být vyvážená. Zlevnění výstavby nemůže převážit nad rovným přístupem pro všechny.

Prováděcí vyhlášky MD

* Návrh vyhlášky o dokumentaci dopravních staveb se připravuje. Její struktura bude vycházet z podoby příslušné vyhlášky MMR.

* V případě návrhu vyhlášky o požadavcích na dopravní stavby se čeká na podobu příslušné vyhlášky MMR a na podobu nové normy na přístupnost staveb. Plánuje se využití přechodného ustanovení § 332a nového stavebního zákona, tzn. nová vyhláška v gesci MD by mohla být účinná až od 1. 7. 2027. MMR: Poukazujeme na skutečnost, že tato praxe může přinést aplikační problémy a uvedený legislativní postup není v souladu se smyslem přechodných ustanovení, a proto apelujeme, aby vyhláška v gesci MD byla připravena dříve.

NRZP: Jak a podle jakého předpisu se bude řešit přístupnost dopravních staveb v případě, že nová vyhláška o požadavcích na výstavbu, kterou připravuje MMR, vyjde dříve než vyhláška o požadavcích na dopravní stavby a dle § 332a) se zruší vyhláška č. 398/2009 Sb.?

MMR: Vyhláška č. 398/2009 Sb. bude v částech pro dopravní stavby platit do doby vydání příslušného předpisu ministerstvem dopravy.

Podněty NNO na bezbariérové užívání staveb

ČKAIT: Orgány komory se problematice bezbariérovosti budou věnovat ve zvýšené míře. Revidovány a doplněny budou zkušební otázky pro udělování nových autorizací. Nyní proběhla analýza 5 konkrétních případů, tj. autobusový terminál Benešov, Jaroměř a Český Těšín, Revitalizace Masarykova náměstí v Mnichově Hradišti a úprava parku Povodňová v Praze Modřanech. Ve zpravodaji Z+I již byl publikován příspěvek k problematice autobusových terminálů. Připravuje se elektronický vzdělávací systém k procvičování aplikace požadavků na přístupnost. Již víme o dalším podnětu na náměstí ve městě Kopřivnice.

ČKA: ČKA zvolila cestu edukace. Pro stávající členy se plánuje rozšířit možnosti v rámci celoživotního vzdělávání a pro nové autorizované osoby budou doplněny zkušební otázky.

Diskuse ke vzdělávání

SFDI: Setkáváme se s tím, že stavba je povolena a vykazuje chyby z hlediska bezbariérovosti.

NRZP: Každý mluví o vzdělávání pro své potřeby. Vhodné by bylo jednotlivé systémy vzájemně propojit nebo schválit jednotnou koncepci vzdělávání. Další systém má NIPI, jehož e-learning je velmi propracovaný.

NIPI: Chybí technické specifikace pro návrh a řešení informačních a orientačních systémů ve všech stavbách, zvláště autobusových terminálů.

VVOZP: Problematiku sledujeme 15 let. Za tuto dobu nastal pouze malý posun. Chybné realizace nám zůstávají pro další generace.

MMR: Pan ministr se dotázal, zda propojením vzdělávacích systémů byla myšlena platforma jako jednotné místo (technologické řešení)? Vhodná je také spolupráce na přípravě vlastního obsahu.

ČKAIT: Navrhujeme rozdělení na určité okruhy, například dopravní, pozemní, vodní stavby atd.

Závěr: MMR shromáždí vstupy k této problematice.

Norma Přístupnost a Bezbariérové užívání

Zpracovatelka: V současné době probíhá sběr podkladů pro rozpracování tezí do příslušných podrobností. Garantem za problematiku úprav pro osoby se zrakovým postižením je František Brašna ze SONS, za osoby se sluchovým postižením Tamara Kováčová z ASNEP, z hlediska bydlení a pohybového postižení Jan Tomandl a z hlediska dopravy Michal Radimský. Včera se uskutečnilo jednání ke koordinaci podkladů. Rozšířeny budou specifikace pro hmatové štítky. Nově budou upraveny požadavky na technické řešení dobíjecích bodů pro elektromobily. Současně se pracuje na doprovodném obrazovém materiálu. Další jednání s garanty je naplánováno za 14 dnů. První draft k připomínkám bude předložen členům poradního sboru do konce ledna 2024.

KVOP: Jakým způsobem bude zajištěna participace lidí se zdravotním postižením na připomínkování?

MMR: Normotvorbu zabezpečuje ČAS. MMR bude návrh normy připomínkovat a do svého stanoviska zahrne také připomínky tohoto poradního sboru, jehož členy jsou velké střešní organizace. Tímto způsobem budou zapojeny osoby se zdravotním postižením do tvorby normy. Vedle toho se do připomínkového řízení, které povede ČAS, může přihlásit také každá organizace samostatně. MMR připraví jednoduchou informaci, jak se přihlásit k tomuto připomínkování.

Konference KVOP

Dne 29. listopadu 2023 se uskutečnila Konference Přístupnost a bezbariérové užívání staveb. Z provedených výzkumů bylo zjištěno např.:

- * Ze strany stavebních úřadů nejsou dostatečně využívána dozorová oprávnění.
- * Ve většině případů bylo vyhověno žádosti o udělení výjimky z požadavků na bezbariérové užívání staveb (blíže viz výzkum VOP na adrese <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/12290>). VOP se na tuto skutečnost ve své další činnosti zaměří, zejména bude v šetřených kauzách vyhodnocovat, zda jsou splněny podmínky pro udělení výjimky.
- * Stavební úřad musí naplňovat svoje kompetence, tj. dostatečně při povolení stavby posoudit, zda jsou naplněny požadavky na přístupnost (bezbariérovost).
- * Důležitá je osvětová činnost - role projektanta, stavebního úřadu atd.
- * VOP pro uplatnění svých oprávnění potřebuje znát kauzy či namítané nesprávné úřední postupy. Jde o nezbytné podklady pro analýzy a výstupy VOP jako jsou legislativní doporučení, požadavky na metodické vedení, změnu správní praxe. Výzva VOP k podávání podnětů v dané oblasti.
- * Na základě podnětů může VOP zvážit i provedení šetření z vlastní iniciativy. O takových kauzách obvykle informuje na svém webu.
- * podklady z konference včetně záznamu jsou dostupné na webu ochránce, a to na adrese https://www.ochrance.cz/dokument/pristupnost_a_bezbarierove_uzivani_staveb/

Participace osob se zdravotním postižením na přípravě legislativy

- * VOP je monitorovacím orgánem podle Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením. Tato Úmluva předpokládá, že do tvorby politik, strategií a zákonů budou zapojováni také lidé s postižením. Zapojení by nemělo spočívat pouze v připomínkování návrhů, ale lidé se zkušeností by měli být zapojováni od počátku, tak aby měli možnost přinášet podněty, zprostředkovávat vlastní zkušenosti a následně společně hledali vhodné řešení. Předpokladem zapojení je vytvoření odpovídajících podmínek (dostatek času, dostatek informací v odpovídající podobě, odpovídající způsob komunikace...)
- * VOP vítá iniciativu MMR, které přislíbilo připravit jednoduchou informaci, jak se přihlásit k připomínkování norem v systému veřejného připomínkování návrhů norem.
- HZS: Nutné je zaměřit se také na únikové cesty a evakuaci znevýhodněných osob.
- ASNEP: K připomínkám máme předpisy týkající se obecných staveb, ale připomínkování musí fungovat napříč všemi resorty. Právě evakuace je zásadní otázkou pro osoby se sluchovým postižením.
- VUT Brno: Norma musí obsahovat vyvážené požadavky. Nutné je zapojit více frakcí, např. odborníky na přístupnost, dopravní specialisty atd.

Dobíjecí stanice

- MMR: Úprava požadavků na veřejně přístupné dobíjecí body reaguje na evropské nařízení AFIR a na dohodu s gestorem tohoto nařízení, kterým je Ministerstvo dopravy:
- * Samostatný dobíjecí bod musí být přístupný.
 - * V případě dobíjecího parku musí být bezbariérově přístupných alespoň 5% dobíjecích bodů.

Konference školy bez bariér

- POV: Konference se konala na Fakultě architektury ČVUT dne 29. listopadu 2023:
- * Přibližně 95% školských budov je starých 50 až 150 let. Jde tedy zpravidla o jejich rekonstrukce.
 - * Nutné je provádět bezbariérové úpravy na straně školy. Použití schodolezu je nežádoucí.
- <https://presbariery.cz/cz/konference/konference-skoly-bez-barier-2023>

Shrnutí:

- * Návrh normy bude rozeslán do konce ledna.
- * MMR shromáždí podklady ke vzdělávání.
- * MMR připraví krátkou informaci, jakým způsobem připomínkovat normu u České agentury pro standardizaci.
- * Termín příštího jednání bude stanoven v koordinaci s panem ministrem tak, aby poradní sbor měl dostatek času na uplatnění připomínek k normě.

V Praze dne 25. 1. 2024

Zapsal:

Petr Novák (MMR)

Schválila:

Leona Gergelová Šteigrová

Vrchní ředitelka sekce veřejného investování, výstavby a sociálního začleňování,